

Приказ

**О НАСТАВНИМ МЕТОДАМА:
ИЗБРАНИ РАДОВИ****Вера Ж. Радовић (2013). Београд:****Училишњски факултет, 228 стр.**

Хрестоматија и научна студија *О наставним методама: изабрани радови* др Вере Ж. Радовић дају значајан преглед савремене дидактичке мисли о наставним методама, као и ауторкин лични допринос, посвећен одређењу, класификацији и избору наставних метода у наставном процесу. Ослањајући се на дугу педагошку традицију и континуитет који постоји у развоју педагошке теорије немачке и руске школе, др Вера Ж. Радовић прави веома вредан избор радова о наставним методама Хилберта Мејера, Вернера Јанка, Бориса Алексејевича Голубова, Андреја Викторовича Хуторскоја, Вјачеслава Алексејевича Ситарова и Вадима Сергејевича Кукушина. Реч је, дакле, о преводима ауторских текстова изабраних из монографија и уџбеника познатих немачких и руских дидактичара који третирају проблематику наставних метода.

Виђење немачког дидактичара Хилберта Мејера представља вредан допринос дидактичкој теорији и пракси, те избор наведеног аутора и његових текстова даје овој књизи велики значај за дидактичку теорију и праксу у нашој земљи. У својим истраживањима, Х. Мејер

је дуги низ година прикупљао дефиниције и одређења наставних метода од ученика, студената, универзитетских наставника, па и од познатих дидактичара, ради расветљавања и приближавања научно-теоријске позиције и „практичне оријентације“ методичке активности.

Руски дидактичари чији су текстови изабрани немају јединствене ставове према питањима одређења, класификације и избора наставних метода, осим тога да је реч о комплексном и мултидимензионалном дидактичком елементу који подразумева и активност наставника и активност ученика. Борис Алексејевич Голуб отвара питање могућности извођења једнозначног одређења појма наставних метода. Такође, Голуб анализира класификације наставних метода неколико руских дидактичара, међу којима се издваја класификација И. Ј. Лернера и М. Н. Скаткина. Андреј Викторович Хуторској сматра да је кључни дидактички проблем класификација наставних метода. Он одређује наставне методе као облике заједничке активности наставника и ученика (усмерених ка оствари-

вању образовних циљева) и отвара неколико значајних питања, међу којима се издвајају: Да ли је метода начин остваривања циља? Може ли се списак наставних метода сматрати бесконачним? Хуторској даје веома разрађену и разубуђену класификацију наставних метода која потенцијалним читаоцима може бити значајна у трагању за одговором на питање о границама савременог полиметодизма. Вјачеслав Алексејевич Ситаров посматра наставне методе као најважније структурне компоненте наставног процеса. Овај аутор се посебно бавио анализом класификација наставних метода, попут класификације Скаткина и Лернера, класификације В. Окоња и др. Посебан значај имају прилози Ситарова у којима пише о утицају наставних метода на развој личности ученика и о покушајима осавремењавања класичних наставних метода. Ауторка, осим наведених, истиче и допринос још једног руског дидактичара – Вадима Сергејевича Кукушина. Кукушин указује на сложеност и мултидимензионалност појма наставних метода, посвећује велику пажњу анализи различитих квалификација наставних метода

и указује на опште услове који одређују избор наставних метода.

У књизи се посебно истиче поглавље у оквиру којег је др Вера Ж. Радовић изложила резултате анализе одређења и класификације наставних метода у схватањима наших педагога и дидактичара 19. и 20. века (У. Несторовића, Д. Матића, В. Бакића, Љ. Протића, М. Р. Милошевића, В. Ракића, В. Младеновића, М. Јањушевића, В. Пољака, Т. Продановића, Р. Ничковића, С. Кркљуша, Н. Филиповића, Н. Поткоњака, П. Шимлеше, М. Ба-

ковљева, Ђ. Лекића, Ј. Ђорђевића, Н. Трнавца, М. Вилотијевића, Р. Круља и других), затим немачких дидактичара из друге половине 20. века (Л. Клигберга, П. Хајмана, Х. Мејера, В. Јанка, Е. Терхарта, В. Матеса и др.) и руских дидактичара, имајући у виду утицај који је руска дидактика имала на дидактичку мисао у нашој земљи половином 20. века, и нову дидактичку мисао у Русији почетком 21. века (са посебним освртом на поменуте руске дидактичаре – Б. А. Голуба, А. В. Хуторскоја, В. А. Ситарова,

В. С. Кукушина). Желимо посебно да истакнемо значај овог поглавља, имајући у виду да *овакве анализе није било у домаћој дидактици још од половине 20. века*, што говори о изузетном доприносу ове књиге, која може бити од велике користи студентима учитељских и наставничких факултета, наставницима, као и истраживачима наставног процеса.

Душка Михајловић

Учитељски факултет, Београд